

### **Авторитарні батьки**

Кредо цього типу батьківства – «Буде так, як я сказав! І ніяк інакше». Це батьки тиранії, котрі намагаються виховувати дітей покараннями, а не заохочуваннями. До того ж часто вони карають дітей в приступках гніву. Їх діти виростають зазвичай заляканими, невпевненими в собі та непристосованими до дорослого життя. Більше того, діти самі виростають авторитарними батьками і повторюють цикл.

### **Потураючі батьки**

Такі батьки не розставляють для дітей ніяких обмежень і часто плутають із любов'ю вседозволеність. Цим батькам важливо отримувати одобрення з боку дітей, як наслідок діти отримують реальну владу над батьками і виростають розпещеними егоїстами, впевненими, що хтось завжди їм щось винен. Коли ж не отримують бажаного, то закатують істерики, просто як в дитинстві.

### **Гіперопікуни**

Цей тип батьків бажає дітям лише добра, але насправді гіперопіка – ознака невпевненості батьків, котрі проєктують цю невпевненість на своїх дітей, не даючи їм вчитись на власних помилках та виробляти таким чином впевненість в собі. Діти виростають такими ж тривожними, як і батьки, більше того, ці діти виявляються нездатними до порання із життєвими складнощами.

### **Батьки, що нехтують обов'язками**

Цей тип батьків часто не займається вихованням дітей. Іноді це трудоголіки, або ж батьки, котрі постійно у сварках. Вони поглиблені у власний світ, як наслідок, діти виростають нездатними поратись із життєвими складнощами, із низькою самооцінкою, а також не можуть обходитись без сторонньої підтримки.

### **Різнополярні батьки**

Іноді батьки мають абсолютно різні підходи до виховання. Елементарний приклад: авторитарний та вседозволяючий. В таких сім'ях діти швидко вчаться маніпулювати батьками, а найчастіше припадають на сторону того, хто дозволяє більше. Такі діти виростають без навичку конструктивного спілкування і не зовсім розуміють, що таке нормальні стосунки.

### **Батьки нарциси**

Нарцисичні батьки використовують дітей у власних цілях. За їхнім уявленням, не батьки мають піклуватись про дітей, а діти про батьків. Іноді дітям доводиться грати роль батьків, а іноді, просто говорити те, що хочуть почути батьки (інакше чекай гніву праведного). Іноді батьки нарциси за рахунок дітей намагаються реалізувати власні амбіції (наприклад, у мистецтві). Чудовий приклад батьки-артисти, що намагаються схилити дітей до свого ремесла. Такі діти виростають розгубленими. Вони постійно потребують підтримки.

### **Залежні батьки**

Залежні батьки не хочуть відпускати від себе дітей. Вони створюють легкі та зручні умови біля себе та викликають почуття провини у дітей, котрі хочуть поїхати від них та будувати власне життя самостійно. Такі батьки тримають дітей в інфантильному стані (збереження дитячих рис), діти ж переконуються, що не можуть жити самостійно. В результаті діти виростають із низькою самооцінкою, не вміють бути незалежними та відстоювати власні інтереси.

### **Ізольовані батьки**

Доволі часто трапляється так, що батьки живуть наче в соціальній ізоляції, не спілкуючись з друзями чи родиною. Вони не вміють будувати стосунки навіть один із одним. Саму тому нерідко, виховують дітей одні. Діти не вчаться спілкуватись, будувати стосунки та відчувають себе відчуженими, ізольованими.

### **Токсичні батьки**

Токсичні батьки – найгірший варіант. Вони можуть відноситись до будь якого, із вищеназаних типів виховання, ба навіть до кількох. Але при цьому батьки старанно прикидаються люблячими, ховаючи свою «отруту». Діти токсичних батьків часто починають розуміти, що з ними відбувалось лише в дорослому віці. Жаліючись батькам, чують у відповідь лише сміх. А від сторонніх людей, після розповіді, нерідко чують щось на кшталт: «та як тобі не соромно? Вона тільки й говорить про те, як про тебе піклується».

### **Авторитетні батьки**

Єдиний правильний тип виховання, котрий виділила психолог Діана Баумринд – авторитетний. Батьки авторитетні поводять себе твердо, але без жорстокості та схильності до постійних покарань. Відкриті для діалогів, вчать дітей вибудовувати конструктивні стосунки та адаптуватись до ситуацій. Вони люблять своїх дітей і розуміють, що іноді виховання потребує строгості. Їхні діти виростають самостійними, здатними співпереживати, незалежними та пристосованими до життя.